

Beknopt verslag/conclusies van de openbare vergadering van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 14 januari 2020, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter: de heer H. Huttinga
Commissiegriffier: mevrouw C.M. de Widt
Collegeleden: de heer R.E. Kleine, de heer G. Rink (*t/m punt 5 + 9*) en de heer R. Wanders (*t/m punt 5 + 9*)
De commissieleden: mevrouw A.T. Bosch-de Veen (ChristenUnie), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer J. Grethe (50PLUS), mevrouw D.S. Leal (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. Meijer (VVD) (*t/m punt 5 + 9*), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer H.H. van Ommen (GroenLinks), de heer J.C. Scheltens (VVD) (*vanaf punt 6, behalve 9*), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), de heer H. Smit (PvdA), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen) en de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen).
Verslaglegging: mevrouw M.S.J. Stegink (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Er is een inspreker bij het evenementenbeleid. Volgens de nieuwe opzet wordt dat agendapunt naar voren gehaald en het spreekrecht eraan gekoppeld.

Mevrouw Horasan, mevrouw Ensink en de heer Kuilder hebben laten weten niet aanwezig te kunnen zijn.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Wethouder Wanders deelt mee dat hij nog geen verdere informatie kan geven over de integratie van Buurtsupport in het Emmens Werkbedrijf, omdat er geen nieuwe ontwikkelingen zijn. De wethouder is in afwachting van het besluit van de Raad van Toezicht van Buurtsupport.

D66 vraagt wanneer meer informatie te verwachten is. Men krijgt bezorgde telefoontjes van medewerkers. **Wethouder Wanders** kan daar geen antwoord op geven. De Raad van Toezicht kijkt naar de mogelijkheden om het huishoudboekje op orde te brengen.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht niet geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

De inspraak van de heer Hendriks is ondergebracht bij agendapunt 9A, in twee rondes.

9. Onderwerpen ter bespreking

9A Brief college inzake beleidsregels voor het gemeentelijk evenementenbeleid tot 2024 + bijlage RIS.9515 (op verzoek college)

Spreekrecht - eerste ronde

De heer Hendriks, woonachtig in de Minister Kanstraat **bij** het Rensenpark, geeft eerst weer hoe een gewone zaterdag zonder evenement verloopt. Het begint om kwart over zeven met een te lawaaiige koelwagen bij de HEMA. In de loop van de dag is er veel verkeerslawaai, 's avonds rijdt men veel heen en weer naar de coffeeshop en vanaf elf uur 's avonds tot zes uur 's morgens vroeg is er lawaai van cafégangers en auto's met harde muziek. In de zomer is er elke week een evenement in het Rensenpark, al dan niet aangekondigd en variërend in lawaai. Dat komt bij deze basisbelasting. De GGD hanteert een staatje over geluid waarin te zien is hoe lang je welk geluidsniveau maximaal zou mogen horen. Bij 90 dBA is dat 30 minuten. Bij de Uitmarkt in

2018 stelde de gemeente een maximum van 93 dBA. Daarin mag men dan 15 minuten in doorbrengen, maar de markt duurde drie dagen.

De heer Hendriks pleit ervoor om elektrisch versterkt geluid door te strepen. Ooit is met de EOP afgesproken dat in het Rensenpark alleen akoestische muziek zou zijn toegestaan.

Een ander probleem is dat bewoners niet worden ingelicht over evenementen. Hoeveel maal gaat bijvoorbeeld de voorstelling Veenbrand plaatsvinden?

D66 vraagt of ook bij de heer Hendriks thuis een meting is gedaan. Bij de Uitmarkt was het geluid inderdaad hard. Hoe hard het is, wordt gemeten op de plaats waar de muziek gemaakt wordt. **De heer Hendriks** legt uit dat hij de geluidsmeter op zijn telefoon gebruikt. Die is vrij nauwkeurig en hij heeft meer dan 97 dBA gemeten. Bij 3 dBA meer, verdubbelt het geluid. Een verhoging met 20 decibel betekent 100 keer meer geluid. Een verhoging van 50 naar 90 dBA betekent 10.000 keer meer geluid.

CDA vraagt of de heer Hendriks het aantal van vijftien evenementen in het Rensenpark, zoals genoemd op pagina 30, een verbetering van het beleid vindt. **De heer Hendriks** geeft aan dat het geluidsniveau belangrijker is dan het aantal evenementen.

Eerste termijn

CDA vindt het goed dat het evenementenbeleid nu aan de orde komt en in overleg tot stand is gekomen. Twee punten vielen op.

De definitieve aanvraag voor een vergunning moet uiterlijk twaalf weken voor de start zijn ingediend, terwijl voor de Omgevingswet (per 1-1-2021) een termijn van acht weken geldt.

Het oplaten van ballonnen wordt ontmoedigd en bij bijzondere gebeurtenissen is een ontheffing nodig. Een ontheffing past echter bij een verbod. **CDA** is voor een verbod.

Bij twee zaken wil **CDA** verder gaan dan nu in de beleidsregels staat. In plaats van het stimuleren van het gebruik van duurzame evenementenbekers ziet **CDA** liever een verplichting. **CDA** vraagt waarom de gemeenteraad activiteiten toestaat met een risico voor de volksgezondheid vanwege het geluid. De lijst van de GGD laat zien bij welke sterkte en tijdsduur geluid schadelijk wordt. Bij de normen van dit gemeentelijk beleid kun je al na vijf minuten gehoorschade oplopen. In plaats van risico's terug te dringen, wordt een risico geïntroduceerd. Een kwart van de jongeren heeft al tinnitus en 10% van de bevolking heeft ernstige hinder van tinnitus.

D66 vraagt of **CDA** met een amendement komt. **CDA** wil graag het geluidsniveau terugschroeven, maar als daar geen meerderheid voor is, dan zou gehoorbescherming verplicht moeten worden gesteld.

Voorzitter Huttinga merkt op dat bij dit stuk niet een amendement, maar een initiatiefvoorstel nodig is om iets te veranderen.

PvdA vindt het stuk heel duidelijk en in heldere taal geschreven. Het geeft een kader waarbij veel verantwoordelijkheden worden overgelaten aan de organisatoren. Over geluid is genoeg gezegd. Het is prima dat men in principe duurzame bekers nastreeft. Voor het gebruik van ballonnen ziet **PvdA** graag de kaders geformuleerd. Wat betreft het zeer schadelijke lachgas vraagt **PvdA** zich af of actief ontmoedigen voldoende is. **PvdA** vraagt meer aandacht voor toegankelijkheid. Die is onderbelicht. Tenslotte vraagt men zich af hoe het zit met de termijnen. De vergunningsaanvraag moet binnen 12 weken voor de start plaatsvinden. De gemeente moet binnen 8 weken beslissen. Als men 6 weken heeft om bezwaar te maken, kan het dan voorkomen dat bezwaar wordt ingediend als het evenement al heeft plaatsgevonden?

CDA vraagt of **PvdA** het eens is met de visie van **CDA** over het terugschroeven van geluid. **PvdA** is het daar in principe mee eens, maar kent de normen niet precies.

Wakker Emmen vraagt **PvdA** welk kader men wil stellen wat betreft duurzame bekers. **PvdA** vindt dat bekers duurzaam moeten zijn, of ze nu van papier of van herbruikbaar plastic zijn.

Wakker Emmen spreekt haar dank uit voor het stuk. Onduidelijk is nog wanneer een markt wel of geen evenement is. Op pagina 14 staat, dat onder meer markten niet onder evenementen vallen en op pagina 17 staat dat markten onder de eerste categorie van evenementen vallen. Wat is daarnaast het verschil tussen een weekmarkt, vlindermarkt, zaterdagmarkt en zomermarkt, bijvoorbeeld wat betreft de eis aan de beschikbaarheid van EHBO? **Wakker Emmen** vraagt hoe de aantallen evenementen op pagina 30 tot stand zijn gekomen en met de omgeving zijn besproken. De stap van het publiceren van een evenement moet worden opgenomen in de vergunningsprocedure, met een uiterlijke termijn.

D66 vindt de foto's in het stuk interessant, maar niet noodzakelijk. D66 wil ballonnen graag verbieden en duurzame bekertjes verplichten. Wat betreft geluid staat men aan de kant van CDA. D66 had ook de vraag over markten en is onder de indruk van het aantal evenementen en de vele locaties. De gemeente doet het goed.

VVD vraagt zich af of men het stuk niet had kunnen bespreken voordat het vaststond. VVD heeft ook de vraag over de termijnen. Kan de gemeente het besluit daarbij op tijd publiceren? Zijn de aantallen en locaties afgestemd met de EOP's? Hoe worden meerdaagse evenementen meegeteld? Hoe gaat men bij oudere evenementen om met het maximum van vier jaar subsidie? Hoe gaat het vullen van het evenementenfonds met precario? Hebben ondernemers inspraak in waar het geld naartoe gaat? Hoe gaat men bij subsidie om met het verschil tussen commerciële evenementen en evenementen van vrijwilligersorganisaties?

ChristenUnie vindt het stuk helder. Het bevat goede richtlijnen. Het had wel in een eerder stadium besproken mogen worden. De toegankelijkheid verdient meer aandacht. Die zou zelfs voorwaarde voor een vergunning kunnen zijn, zeker bij een categorie C evenement.

Wakker Emmen vraagt wat **ChristenUnie** bedoelt met toegankelijkheid. Gaat het ook om doelgroepen en kosten? **ChristenUnie** bedoelt vooral rolstoeltoegankelijkheid, maar ziet het ook wel breder. **Wakker Emmen** vraagt of de wethouder daar ook nog iets over kan zeggen.

Reactie eerste termijn

Wethouder Rink zal de ontvangen complimenten ook doorgeven aan de steller van het stuk. De termijn van zes weken voor het maken van bezwaar, kan soms maar vier weken zijn. Daarom wordt gevraagd om grotere evenementen voor 1 november aan te melden, zodat een voorlopige kalender kan worden gemaakt. Een bezwaarmaker kan dan de publiciteit en de bezwaartermijn in de gaten houden. In de procedure zal de stap van publicatie worden toegevoegd.

Voor bekertjes zijn verschillende duurzame mogelijkheden, zoals duurzaam materiaal, statiegeld en recyclebaarheid. De wethouder wil duurzaamheid niet verplichten, maar wel erover in gesprek gaan en laten meedenken. Het is een behoorlijke investering. Dat geldt ook voor andere materialen. Evenementen verschillen bovendien van elkaar in aard en omstandigheden.

De regels voor ballonnen zijn nu inderdaad met elkaar in tegenspraak. Men zal ballonnen verbieden met de mogelijkheid van een ontheffing.

Er zijn verschillende adviezen op het gebied van geluid. De GGD adviseert maatregelen bij langdurig geluid boven een niveau van 92,5 dBA. Het maakt ook uit waar de geluidsmeting gedaan wordt.

Op de vraag over markten geeft de wethouder later antwoord.

Over lachgas wil men dezelfde soort afspraken met de organisatoren van evenementen als nu al met de horeca zijn gemaakt.

Het maximum van vier jaar subsidie is bedoeld om ook nieuwe evenementen een kans te geven. Na vier jaar moet een organisator opnieuw aantonen dat subsidie nodig is.

De beleidsregel over evenementensubsidies moet nog worden vastgesteld. Hierover wil het college in het voorjaar een C-discussie houden. Daarin kan bepaald worden welke grote evenementen een bepaald bedrag krijgen en welk soort kleinere initiatieven in welk gebied wat meer krijgen. Ook de precariorechten worden in die discussie meegenomen.

De opbrengsten van de precariorechten zijn een surplus op het evenementenfonds. Dat fonds bestaat in 2020 uit 225.000 euro en in 2021 uit 200.000 euro. Bij de precariorechten kijkt men naar waar het wordt geïnd en waar het wordt besteed.

Toegankelijkheid staat genoemd in de laatste zin van hoofdstuk 5 en men blijft de toegankelijkheid altijd benadrukken. Bij het bevrijdingsfestival geven de suppoosten aan hoe men op het terrein kan komen.

Spreekrecht – tweede ronde

De heer Hendriks vraagt waar de regel over 92,5 dBA van de GGD is te vinden. Volgens zijn eigen informatie van de GGD heeft men bij 80 dBA al na acht uur gehoorschade. In de APV en de Wet geluidshinder staat 50 dBA. Het evenement Veenbrand heeft nog niets aangekondigd, maar al wel subsidie gekregen. Of een evenement een of meer dagen duurt, maakt ook uit. Voor Veenbrand komen 35.000 mensen naar het park. Dat geeft zeker overlast. Emmen heeft geen overkapte locatie zoals bijvoorbeeld Ziggo Dome. In het Renssenpark moet rekening worden gehouden met de omwonenden.

VVD brengt in, dat de Uitmarkt in het Renssenpark veel lawaai gaf, maar de rest van de evenementen niet. **De heer Hendriks** is het daar niet mee eens. Hij noemt een kerkdienst op zondagochtend, waar een versterker en een generator veel lawaai gaven, aanvankelijk vlak bij de woningen, en het Halloweenfeest, waar steeds een verschrikkelijke schreeuw en kettingzaag klonken en het feest langer doorging dan afgesproken.

Tweede termijn

CDA is blij met een verbod op het oplaten van ballonnen, tenzij een ontheffing wordt gegeven. Wat betreft bekers wil CDA ook een strakkere regel. Welke maatregelen en door wie, zijn nodig bij langdurig geluid van meer dan 92,5 dBA? In de kroeg zie je wel eens een geluidsmeter. De Arbonorm gaat uit van 80 dBA en de Nationale Hoorstichting van 88 dB(A) voor de vrije tijd. Bij een categorie B evenement geldt nu 125 dBA. De GGD adviseert daarbij ook om twee meter afstand te houden van een speaker binnen en zeker tien meter van een speaker buiten. Er moet óf iets aan het geluidsniveau worden gedaan óf men moet bezoekers informeren en de organisator van een evenement oproepen gehoorbescherming ter beschikking stellen.

Wakker Emmen gaat in op toegankelijkheid in bredere zin. Op pagina 10 staat dat de evenementen op verschillende doelgroepen gericht moeten zijn. Moet men dan tellen hoeveel evenementen er voor bijvoorbeeld jeugd of 65plus-ers gepland zijn?

D66 is blij dat men lachgas net zo wil benaderen als bij de horeca gebeurt. Over geluid heeft D66 niets toe te voegen. Hoe is de regel over ballonnen nog te wijzigen? Het boekje ligt er al.

VVD constateert dat er over geluid veel verschillende inzichten zijn. Van de normen in de beleidsregels schrik je dan toch. Ook de kwaliteit van het geluid maakt uit. En zijn de EOP's betrokken? Het is goed om een C-discussie te houden over subsidie en precario. Omdat meer evenementen niet mogelijk zijn, zal het ook over kwaliteit gaan. Is de termijn van vier jaar gecommuniceerd met de grotere evenementen? Zijn de grotere evenementen voor 2020 ook al voor 1 november aangemeld? Het NK Tijdrijden is pas onlangs aangekondigd.

CDA merkt op dat in het stuk wat betreft geluid de aandacht alleen uitgaat naar de omwonenden. Ook de bezoeker zou aandacht moeten krijgen in het stuk.

ChristenUnie is blij dat de wethouder het belang van toegankelijkheid voor mensen met een handicap onderstreept. Er zijn echter grote verschillen per evenement. Daarom is meer aandacht voor toegankelijkheid nodig.

Reactie tweede termijn

Wethouder Rink wil het document met het advies van de GGD-GHOR, om bij een niveau boven 92,5 dBA gemiddeld, maatregelen te nemen om gehoorschade te voorkomen of beperken, nog wel delen. De suggestie om er bij het betreden van het terrein aandacht voor te vragen, is prima om mee te nemen. Hoe dit moet worden verwerkt, samen met de opmerking over ballonnen, zal worden bekeken. Het boekje is nog niet in grote aantallen geprint. Het aanbieden van gehoorbescherming kost geld, net als het aanbieden van duurzame bekers. Veel

festivalgangers nemen zelf oordoppen mee. Het is goed als extra te besteden geld naar de kwaliteit gaat en niet naar de hoeveelheid evenementen.

Er is met diverse EOP's gesproken en ook op andere manieren is overleg gepleegd.

Op de kalender voor 2020 staan veel evenementen. Het NK Tijdrijden kwam later, maar bleek na overleg nog in te passen. De kalender is nu vol.

Toegankelijkheid is iets waar de wethouder op zal blijven hameren.

Wakker Emmen heeft nog de vraag over doelgroepen. Een nieuwe vraag is of het carnaval, waarvoor een geluidsgrens van 90 dBA geldt, een evenement is en waarom de geluidsnorm anders is dan bij een categorie C evenement.

Wethouder Rink vindt dat het punt van doelgroepen niet te zwaar moet worden opgevat. Men moet met elkaar in gesprek blijven en weet goed welke evenementen goed bezocht worden en een breed draagvlak hebben. Er zijn ook veel gratis evenementen. Bij nieuwe aanvragen wordt gekeken of ze iets nieuws bieden.

Carnaval is een evenement, maar valt niet onder het evenementenbeleid. Waarom de grens daar 90 dBA is, zal de wethouder schriftelijk laten weten.

Hoe de aantallen tot stand zijn gekomen, zal de wethouder ook schriftelijk laten weten.

VVD legt uit dat de carnavalsmuziek van de wagens vlak langs de mensen komt.

Voorzitter Huttinga concludeert dat het stuk ruim is besproken. Er hoeft geen besluit over te worden genomen. De commissie had het wel liever in de voorfase besproken.

5. Rondvraag

PvdA vraagt aandacht voor bezorgdheid in Emmer-Compascuum over de dekking van de AED's. Een bewoner meldt dat die niet binnen een reële tijd te halen zijn als dat nodig is. Is de wethouder hiervan op de hoogte en is bereid hier actie in te ondernemen?

Wethouder Wanders antwoordt dat er een overzicht is van witte vlekken in de dekking van de geregistreerde AED's. Er zijn waarschijnlijk ook veel andere AED's. In Drents verband zitten portefeuillehouders en GGD om tafel om afspraken te maken om te komen tot een dekkend en werkend systeem. Via publiekscampagnes wil men de niet-geregistreerde AED's in beeld krijgen en meer vrijwilligers geregistreerd krijgen. In januari-februari wordt een ronde langs de colleges gemaakt.

50PLUS vraagt de wethouder om zich sterk te maken voor het vinden van een locatie voor de computervereniging WijkKlik. Die staat op straat per 31 januari 2020. Alle huurders van wijkgebouw de Tussenstee hebben nieuw onderdak gevonden, zoals toegezegd door de wethouder, behalve de computervereniging.

Wethouder Kleine zal de vraag doorspelen aan wethouder Otten. Er komt een antwoord.

6. Bespreken C-stukken

6A Brief wethouder Kleine inzake C-discussie Perspectief op Jeugd + bijlagen RIS.9556 en RIS.9557

Voorzitter Huttinga licht toe, dat voor het eerst in jaren weer een C-discussie plaatsvindt. Het gaat om discussie tussen de raad en de wethouder, maar ook binnen de raad onderling. Als men samen in de commissie een opinie vormt, kan het college die meenemen. Voor eventuele technische vragen nemen mevrouw Zuidema en mevrouw Kolk plaats achter de colleegetafel.

Wethouder Kleine leidt het onderwerp in. Met het overgrote deel van de jongeren gaat het goed. Men wil die groep graag laten groeien door het positieve klimaat te versterken. Daar is nog veel aan te doen. Men zet in op normaliseren, accepteren, in gesprek gaan met jongeren zelf, meer nadruk op preventie en betere samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs. Dit stuk is een inkadering en uitwerking om vervolgens met alle partners aan de slag te gaan. De wethouder is blij dat is verzocht een C-discussie te houden en daar de analyse van het bestuurlijk transformatie-akkoord bij te betrekken. De wethouder hoopt vooral dat de commissie met elkaar in gesprek gaat over het stuk en de richting.

Wakker Emmen citeert uit Perspectief op Jeugd en vindt dat er een grote en mooie ambitie uit spreekt. Over wat normaliseren en normaal is en wanneer wel hulp nodig is, moet men met elkaar helderheid krijgen en ook het gesprek op de werkvloer aangaan. Deze cultuurverandering vraagt een lange adem. Maakbaarheid speelt in de hele wereld.

Er zijn nu ernstige tekorten. Hoe ziet de wethouder de korte termijn?

Onderzoek van het Nederlands Jeugdinstituut wijst uit, dat preventie effect heeft als alle activiteiten goed op elkaar worden afgestemd. Dubbel werk moet worden voorkomen, maar de neuzen moeten wel dezelfde kant op wijzen. Monitoring is daarbij erg belangrijk.

Wakker Emmen is blij dat het programma Home-Start, waarvan de subsidie per juni 2020 zou stoppen, nu toch doorgaat, maar vraagt waarom dat zo is gegaan.

In een column over de jeugdzorg, in de Volkskrant in mei 2019, stelt Ido Weijers dat niemand weet waar de zorgplicht van de gemeente ophoudt. De Tweede Kamer heeft minister De Jonge opgedragen samen met de gemeenten de reikwijdte van de jeugdhulpplicht te verkennen.

De gezinscoach die als spin in het web de regie voert, werkt in Scandinavië goed. Is dat hier ook de bedoeling?

CDA vraagt of Wakker Emmen vindt dat de verhoudingen in de jeugdzorg nu normaal zijn. **Wakker Emmen** reageert dat het niet normaal is, dat direct op hulp wordt ingezet wanneer een kind wat buiten de lijntjes kleurt. **CDA** begrijpt hieruit dat Wakker Emmen een beeld heeft van wat normaal is.

ChristenUnie vraagt wat Wakker Emmen vindt over de vragen in de brief van de wethouder, bijvoorbeeld over de Drentse Jeugdacademie, onderzoek naar kwaliteit en over preventie.

Wakker Emmen vindt monitoren van kwaliteit en effect belangrijk. Een Drentse Jeugdacademie zou een goed idee kunnen zijn.

PvdA is blij met de C-discussie. De materie is complex. Hoe bereik je een positief opvoedklimaat? Het begint met de ouders en het onderwijs, maar is een moeilijke opgave. Volgens de analyse is er geen toename van problemen, maar zorgen externe factoren voor een toename van jeugdhulp. Er is echter wel een toename van problematiek, vooral door de complexiteit van onze samenleving. Daarom is meer nabije ondersteuning nodig aan ouders en jongeren in kwetsbare situaties. Er zijn zowel meer problemen als minder tolerantie.

Preventie is het sleutelwoord. Wat is daar tot nu toe aan gedaan? Is één plan en één regisseur nog het vertrekpunt? Hoe effectief zijn de sociale teams en De Toegang? Wat is de bedoeling van de zorgmakelaar? **PvdA** is niet voor het optuigen van nieuwe instellingen. Zijn de Pro- en RENN4-scholen betrokken bij nieuw beleid? Welke ondersteuning vragen zij? Wat is de toegevoegde waarde van samenwerking met andere gemeenten? **PvdA** wil inzetten op de lokale context en voorzieningen. Het gaat om informatie vanuit de haarvaten, van onderop.

Volgens **D66** is regionale samenwerking vooral goed om best practices uit te wisselen. **PvdA** deelt die mening.

PvdA noemt het samenwerkingsverband passend onderwijs in Friesland, waar men overgaat op populatiebesteding. Voor problemen die meer leerlingen hebben, wil men één zorgaanbieder inschakelen. Bij dyslexie komt het voor dat meer verklaringen worden afgegeven dan dat er leerlingen zijn met dyslexie. Diagnose en behandeling zouden niet bij dezelfde aanbieder moeten worden ondergebracht. **D66** reageert, dat een dyslexieverklaring tegenwoordig niet meer zo makkelijk te krijgen is en dat het uitstekend gaat.

PvdA is voor een dashboard jeugd, maar ook voor het gebruik van bestaande instrumenten. Trendbureau heeft een schat aan gegevens. **PvdA** is niet voor een nieuwe organisatie als bijvoorbeeld een Drentse Jeugdacademie. Belangrijker is een goede analyse in de eigen gemeente.

Perspectiefwisseling is een goed uitgangspunt. Het schrappen van bijvoorbeeld het dreumesuurtje is in dat kader misschien geen goed idee geweest. Een intensieve samenwerking bij scholen en verenigingen is noodzakelijk.

PvdA vindt de volgende aandachtspunten belangrijk: versterk preventie in eigen gemeente, met directbetrokkenen, zet in op ouders en onderwijs, kijk naar populatiebesteding, weet waar de problematiek zit, versterk lokale context en erken dat er altijd zorg nodig blijft.

Op de vraag van **CDA** of PvdA deze punten terugvindt in het stuk, zegt **PvdA** ja, maar geeft men wel extra zaken mee om naar te kijken.

CDA voorziet de vragen uit de brief van de wethouder achtereenvolgens van een antwoord.

CDA constateert dat het percentage kinderen dat in Emmen hulp krijgt (13,6 % van 22.000 kinderen van 0 tot 19 jaar) hoger ligt dan het landelijk gemiddelde (10%). **CDA** denkt dat de hulp waarschijnlijk toeneemt door minder tolerantie en niet door meer problemen.

Bij afstemming in het zorggebruik gaat het om wat goed is voor het kind. Het verbaast **CDA** dat er tekorten zijn in de jeugdhulp, maar de budgetten voor passend onderwijs niet worden uitgegeven. Soms is geen zorg ook goed en beter dan voor de zekerheid hulp bieden.

Regionale samenwerking is prima als het iets oplevert voor het kind. Van het budget voor jeugdzorg gaat 30% naar coördinatie. Men moet niet per gemeente het wiel uitvinden, maar de gemeente staat wel dicht bij haar inwoners en kan maatwerk bieden. Ingeleverd kan worden wat niet werkt, zoals administratieve druk, te veel labels en angst.

Het monitoren van kwaliteit en effect en verder ontwikkelen van kennis en kwaliteit is prima als het kind er beter van wordt, maar zorgverlening moet niet van achter een beeldscherm komen.

Bij de perspectiefwisseling gaat het om de verandering van probleemgerichtheid naar een positieve gezondheid, en om normaliseren.

Omdat de vraag altijd groter is dan de capaciteit, is het een prioriteit om prioriteiten te stellen. In een artikel uit De Gelderlander zegt een psychiater dat men zonder meetbaar effect steeds meer kinderen is gaan helpen. Men is zo druk met het oplossen van kleine problemen dat er straks geen tijd en geld over is voor echte problemen.

Wakker Emmen vraagt waarom **CDA** denkt dat men minder tolerant is geworden. **CDA** waagt zich niet aan een antwoord, maar verwijst naar onderzoeksrapporten waaruit bijvoorbeeld blijkt dat de medicatie voor ADHD met 400% is gestegen de afgelopen twintig jaar. **Wakker Emmen** vraagt wat **CDA** bedoelt met het inleveren van angst? **CDA** bedoelt angst om niets te doen. In de NRC van maart 2019 zei een onderzoeker van de Raad voor de Kinderbescherming dat men bang is iets te missen en daar de schuld van te krijgen. Schade door onnodig ingrijpen krijgt nauwelijks aandacht. Jeugdzorg wordt een soort fuik waar je niet uitkomt.

VVD vindt het mooi om een C-discussie over de jeugdzorg te houden. Het analyserapport geeft meer houvast voor het maken van plannen dan de beleidsnota. Die moet meer concreet worden.

Dat één op de acht kinderen in Emmen hulp krijgt lijkt veel, maar vooral de kosten zijn gestegen, niet het aantal. Kloppen de cijfers? Op pagina 5 van de analyse staat bijvoorbeeld dat de levensverwachting in Drenthe zeven jaar korter is dan het landelijke gemiddelde, terwijl de cijfers van CBS en het ministerie nauwelijks verschil laten zien. **VVD** vraagt aandacht hiervoor. Experimenten met huisartsenondersteuners lijken tot een verlaging van het aantal verwijzingen naar jeugdzorg te leiden. Voor het bepalen of jeugdzorg nodig is of dat een andere oplossing mogelijk is, mag extra geld worden uitgetrokken.

In het project 'Goede start' worden dertig gezinnen 1000 dagen begeleid. Dat kost 630.000 euro voor drie jaar, 20.000 euro per gezin. Zo wordt voor ongeveer zestig kinderen, dat is 2% van de 3.000 kinderen in jeugdzorg, zonder instemming van de raad geld uitgetrokken. Dat geld kan beter aan de huisartsenondersteuners worden besteed.

Regionale samenwerking is goed. Elke gemeente is nu een zorgkantoor. Dat zou in regionaal verband beter uit de verf kunnen komen. Gemeente Emmen kan daarin het voortouw nemen. Als prioriteiten worden gesteld, kunnen wachtlijsten ontstaan, maar bij een zorgvuldige sturing kan dat acceptabel zijn.

De administratieve kosten zijn buitensporig toegenomen. Veel geld wordt zo verspild. De kosten van De Toegang zijn ook buitensporig. **VVD** twijfelt aan het nut van een aparte toegangsorganisatie

De perspectiefwisseling is logisch. Men kan tegenwoordig elk afwijkend gedrag benoemen. Een wachtlijst voor lichte jeugdzorg zou acceptabel kunnen zijn.

VVD ziet als prioriteiten op korte termijn: huisartsondersteuning, samenwerking met Drentse gemeenten, herzien van de eigen gemeentelijke organisatie en uitwerking van de rol van een zorgkantoor in regionaal verband.

CDA vraagt of **VVD** een idee heeft hoe de perspectiefwisseling bij professionals kan worden bereikt. **VVD** heeft niet direct een idee, maar het gaat vooral om het voorkomen van de fuikwerking. In het programma EenVandaag van afgelopen maandag legde een mondige cliënt uit, dat hulpverleners soms alleen kwamen om uren te schrijven en dubbel werk deden. Geen zorg is soms ook goed. **CDA** deelt die zorg met **VVD** en citeert een uitspraak van een lector die zei: “Wie zorg verkoopt, zoekt problemen”.

Wakker Emmen vraagt of **VVD** een gezinscoach als oplossing ziet. **VVD** vindt dat op papier een goed uitgangspunt, maar de vraag is hoe het in de praktijk werkt. **ChristenUnie** vult aan, dat de gemeente op dit punt de regie kan nemen door minder indicaties af te geven.

ChristenUnie reageert op de in de brief gestelde vragen. Er worden volgens **ChristenUnie** meer problemen ervaren, omdat er minder tolerantie is. Bij veel onderwerpen treedt een verenging op in wat als normaal wordt beschouwd. Iedereen gaat uit van maakbaarheid.

D66 vraagt of dat voor iedereen geldt. **ChristenUnie** weet dat niet. **D66** ziet in de praktijk een groep die veel eist en meteen hulp zoekt, een middengroep die wel wat accepteert en een groep die het niet veel uitmaakt. Over de laatste groep maakt **D66** zich zorgen. **PvdA** denkt dat wat normaal is, voor iedereen anders is. Wat kun je daar voor kaders aan stellen? **SP** geeft een praktijkvoorbeeld. Vroeger was belletje trekken iets wat gewoon kon. Nu wordt het niet meer geaccepteerd. **ChristenUnie** noemt ADHD. Dat bestond honderd jaar geleden niet. Maar of dat beter was, is ook de vraag.

ChristenUnie vindt dat in de zorg voldoende wordt samengewerkt. De zorg is goed te vinden. Samenwerking met andere gemeenten moet worden geïntensiveerd. Vooral wat betreft de rol van zorgkantoor is schaalvergroting nuttig. Op het gebied van preventie moet de gemeente zelf het beleid bepalen. Duurdere verblijfszorg moet de gemeente niet zelf optuigen.

PvdA vindt samenwerking niet altijd nuttig, omdat de problematiek per gemeente verschillend kan zijn, zeker bij lichtere zorg. Daarbij moet je de haarvaten van de samenleving in. **ChristenUnie** vindt samenwerking om administratieve lasten te beperken net iets belangrijker dan de haarvaten. **PvdA** vraagt hoe **ChristenUnie** aankijkt tegen populatiebepaling. **ChristenUnie** kan zich vinden in zoals dit in Friesland gebeurt, maar het heeft voor- en nadelen.

Het idee van een Drentse Jeugdacademie spreekt **ChristenUnie** aan, als het helpt, maar niet als het een administratieve verzwaring is. De academie kan kijken naar de kwaliteit en het effect van de zorg.

PvdA vraagt wat **ChristenUnie** denkt van het Trendbureau. **ChristenUnie** vindt het interessant dat het Trendbureau volgens een landelijk systeem data verzamelt over wat echt werkt, maar het Trendbureau heeft minder cliëntgebonden gegevens. Rijksuniversiteit Groningen verzamelt die wel. Ook Friesland doet dat. Die gegevens kunnen een beter beeld geven van de kwaliteit van zorg dan een Trendbureau. **D66** brengt in dat bij de GGD al enorm veel gegevens aanwezig zijn. Alle gemeenten zijn daarbij aangesloten. **ChristenUnie** denkt daar ook wel aan, maar twijfelt of de cijfers van GGD voldoende inzicht bieden. **CDA** vraagt zich af of een individuele gemeente genoeg invloed heeft op de koers van de GGD. Volgens **D66** heeft de GGD een belangrijke rol. Een wethouder zit in het bestuur ervan en de gemeente kan een opdracht geven aan de GGD.

ChristenUnie vindt de perspectiefwisseling goed omschreven, maar vraagt zich af hoe je als gemeente anders kan gaan indiceren dan door op basis van problemen of een diagnose de zorgvraag helder te krijgen.

SP vindt deze C-discussie goed en leuk. **SP** vraagt meer aandacht voor de buitendorpen. Daar is veel zorg en ook laaggeletterdheid. Zorgverleners moeten een goede relatie opbouwen met het gezin en vaker achter de deur komen. Organisaties moeten daarover met lokale jeugd in gesprek kunnen. Naast kaders is ook maatwerk 'naast' de regels nodig. Het is belangrijk op scholen te kijken en daar preventief te investeren. **SP** is blij dat de subsidie voor Home-Start behouden blijft. Men moet scholen blijven steunen, zodat leerkrachten zorg kunnen geven aan kinderen met een rugzakje. In grotere klassen wordt dat problematisch.

D66 vindt dat *Perspectief op Jeugd* mooi is geschreven en duidelijk, met de analyse als onderliggend stuk. Er is al veel gezegd en daarom reageert **D66** kort op de in de brief gestelde vragen. Bij de kwestie van tolerantie en wat normaal is, maakt **D66** zich zorgen over de groep die niet geïnteresseerd is. Het is goed om naar best practices te kijken rondom Emmen. Dure zorg moet met meer regio's worden ingekocht. Monitoren van de kwaliteit is belangrijk. **D66** is ervoor om de GGD dat te laten doen, omdat zij al veel data hebben. In het kader van de perspectiefwisseling is de film 'Parels van de praktijk' zeer de moeite waard. Die laat zien wat een leerling van een PrO-school kan. Volgens **D66** ligt de prioriteit bij 'van probleemgericht naar oplossingsgericht' en bij 'onderwijs en jeugdhulp naast elkaar en samen met elkaar'.

GroenLinks gaat in op de vragen uit de brief en denkt dat vooral de problemen zijn toegenomen, maar ook dat de maatschappij minder tolerant is geworden. Het interdisciplinair werken, met één regisseur, is een stap vooruit. De gemeente moet alleen samenwerken bij lokaal voordeel. Monitoring moet niet tot te veel administratie leiden. Perspectiefwisseling gaf **D66** duidelijk aan. Voor het bepalen van prioriteiten moet men met de jongeren in gesprek gaan. **GroenLinks** mist in het stuk aandacht voor de zorgverleners zelf.

50PLUS vindt het stuk *Perspectief op Jeugd* duidelijk en transparant. Sport en cultuur zijn de basis voor een goede toekomst van de jeugd. Men moet daarover met alle partijen in gesprek gaan. Huiselijk geweld moet met alle middelen worden bestreden. De rijksoverheid moet met financiële middelen ondersteunen en niet alleen korten. Men moet zich niet neerleggen bij zoveel armoede. Is het voorgestelde plan wel haalbaar gezien de bezuinigingen?

CDA vraagt hoe volgens **50PLUS** is bezuinigd op de jeugdzorg in Emmen. **50PLUS** kan daar geen antwoord op geven. *Perspectief op Jeugd* is een goed plan is en zal geld kosten. **CDA** somt op dat in 2018 31 miljoen is uitgegeven, in 2019 33 miljoen en in 2020 wordt het 37 miljoen euro. Hoe denkt **50PLUS** bijvoorbeeld over de perspectiefwisseling of over samenwerking met omliggende gemeenten? **50PLUS** reageert dat men altijd voor samenwerking is. **D66** brengt in dat een nieuw samenwerkingsverband kostenverhogend is. **50PLUS** hoopt dat dat niet zo is. Samenwerking met andere gemeenten hoeft niet duurder te zijn.

ChristenUnie vraagt **D66** of het een optie is om jeugdzorg terug te geven aan de provincie. **D66** is daar niet voor. Het is goed dat de jeugdzorg bij de gemeente ligt, met enige samenwerking.

Voorzitter Huttinga constateert dat er stof tot nadenken is en schorst de vergadering kort om daarna het woord te geven aan wethouder Kleine.

Wethouder Kleine vindt het een mooie discussie. Verschillende visies komen naar voren en de wethouder ziet een paar rode lijnen voor het vervolg. Er is veel draagvlak voor het stuk, maar men vraagt wel aanscherping en verduidelijking. Het stuk is bewust abstract gehouden. Het gaat om bewegingen voor de langere termijn. Normaliseren is daar een van. De richting kan men met elkaar gaan bepalen. Bij de inkoop geeft men al vorm aan deze thema's. Het effect zal pas op langere termijn te zien zijn.

Voor de korte termijn zijn al zaken opgepakt, zoals de regiegroep, kijken op locatieniveau, gesprekken met de huisartsen. De praktijkondersteuners zijn er al in Emmen en de zorgmakelaar krijgt een vergelijkbare rol.

De kaders van dit stuk gelden voor de komende jaren. Men blijft vasthouden aan normaliseren. Die cultuurverandering vraagt tijd. Meer samenwerking dan nu is niet nodig. Inkoop gebeurt al

met de regio en geeft verlaging van de administratieve lasten. Er is samenwerking op Drents niveau om afspraken met de aanbieders te maken, wel vanuit lokaal perspectief. Het neerleggen van jeugdzorg bij de gemeente sluit aan bij het werken met wijk- en sociale teams.

Misschien moet in de Jeugdwet worden opgenomen wat wel en geen jeugdzorg is, maar dat is wel lastig, omdat mensen er weer rechten aan ontlenuen.

De gezinscoach heeft een rol bij de vraag of jeugdhulp of ouderhulp nodig is.

Het project Goede Start komt voor uit een motie van de raad om vanuit het gezinsperspectief te kijken naar gezond leven en preventie.

De Drentse Jeugdacademie is geen gebouw of organisatie, maar meer een netwerk om van elkaar te leren en de transformatie vorm te geven. De collega-wethouder van Midden-Drenthe is hier bestuurlijk trekker van. Aan hem zullen de suggesties worden meegegeven.

Na vaststelling van het stuk Perspectief op Jeugd volgt de stap naar de uitvoeringsagenda's.

Op casusniveau is er een regiegroep van samenwerkingsverband, gemeente en andere partijen, waarin men overlegt hoe een kind onderwijs kan krijgen. Eind januari gaat men samen met het samenwerkingsverband onderwijs, De Toegang, de gemeente en Leerplicht bespreken hoe het casuoverleg op het voorgezet onderwijs kan worden opgezet. Bij het combineren van onderwijs en zorg is aan de orde wie waarvoor verantwoordelijk is, ook financieel, waarbij alles vanuit het perspectief van het kind wordt bekeken, met een poreuze grens.

De wethouder is positief verrast over de onderlinge discussie in de commissie. Een goede vraag is bijvoorbeeld wat de perspectiefwisseling precies betekent voor hoe verwijzers en De Toegang over de zorgvraag in gesprek gaan. Dat vraagt een nadere invulling.

Voorzitter Huttinga constateert dat deze discussie geen vraag en antwoordspel is geweest, maar handvatten geeft om het stuk te verbeteren.

Wakker Emmen vond de discussie prettig, interessant en leerzaam. Belangrijk zijn de perspectiefwisseling en hopelijk verlaging van de kosten van jeugdzorg. Men is benieuwd naar de uitvoeringsagenda.

PvdA sluit zich hierbij aan en wijst op het belang van samenwerking tussen ouders en onderwijs. Een poreuze financiële lijn klinkt breekbaar. Het gaat vooral om versterking voor het kind zelf.

VVD vindt dat de nota moet worden aangescherpt. De raad gaat niet over de uitvoeringsagenda en VVD wil niet verrast worden. **D66** en **PvdA** reageren dat ze zeker in de uitvoeringsagenda willen worden meegenomen. **VVD** heeft er in principe vertrouwen in, dat het college de discussie meeneemt. Het punt van een wachtlijst voor lichte jeugdzorg is als idee mee te nemen. **SP** vraagt of bij de aanbesteding een rol speelt of een aanbieder lokaal is en weet wat er in de regio speelt.

ChristenUnie begrijpt dat de Drentse jeugdacademie bedoeld is om van elkaar te leren. In het stuk leek het meer op data-gestuurd werken. ChristenUnie raadt aan om ervaringen met vergelijkbare initiatieven in het land te bekijken. Het moet niet alleen voor bestuurders zijn.

D66 wordt graag op de hoogte gehouden van de gesprekken tussen onderwijs en jeugdhulp. Er zijn gemeentes die al verder zijn met ontschotting. D66 verwacht dat ook de uitvoeringsagenda intensief met de raad wordt gedeeld. Heeft de wethouder het model in IJsland ook bekeken?

Wethouder Kleine legt uit dat de informatie-uitwisseling via de Drentse Jeugdacademie bedoeld is voor de uitvoerenden. De wethouder heeft in IJsland het model niet kunnen bestuderen.

Bij de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp gaat het ook om financiële aspecten, maar men blijft kijken naar de inhoud, vanuit het kind.

Het is te vroeg voor een uitspraak over het instellen van wachtlijsten om kosten te verlagen.

Bij de aanbesteding zijn het allemaal aanbieders die in Drenthe werkzaam zijn of waren. Er zijn geen nieuwe aanbieders van ver weg afkomstig.

Het stuk Perspectief op Jeugd is ter advisering naar de adviesraden gegaan. De reactie wordt voor 24 januari gevraagd. Het stuk komt met de adviezen en het resultaat van de C-discussie in

maart terug voor de besluitvorming. Men is al bezig met de uitvoeringsagenda en gaat kijken wanneer daar een informatieavond over kan worden gehouden.

Voorzitter Huttinga vindt een informatieavond over de uitvoeringsagenda een goed idee. Deze C-discussie was vruchtbaar en een opmaat voor nog een keer een C-discussie.

7. Bespreken B-stukken: n.v.t.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

10. Vaststellen verslag vergadering

10A Notulen van de vergadering van de commissie Samenleving van 3 december 2019

De notulen worden zonder opmerkingen of wijzigingen vastgesteld.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Er worden geen stukken ter agendering genoemd.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga bedankt iedereen hartelijk en sluit de vergadering om 22.16 uur.